

ПРОТОКОЛ № 6

От заседание на Програмния съвет на Института по публична администрация

Днес 14.12.2021 г. на основание чл.35а, ал. ал. 5, 6 и 7 от Закона за държавния служител се проведе заседание на Програмния съвет /ПС/ към Института по публична администрация /ИПА/ при следния дневен ред:

1. Представяне и обсъждане на програмите за обучение, включени в проекта на Каталог 2022 - докладва председателят на Програмния съвет и изпълнителен директор на ИПА
2. Представяне и обсъждане на целите на ИПА за 2022 г.
3. Разни

Присъстваха:

Г-н Павел Иванов – изпълнителен директор на ИПА и председател на ПС

и членовете :

Алеко Джилджов– директор на дирекция „Модернизация на администрацията“ в АМС, упълномощен от главния секретар на Министерския съвет

Участваха дистанционно:

Ирена Първанова –директор на дирекция „Добро управление“ в АМС

Проф. Тодор Танев – Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Отсъстваше по уважителни причини - доц. д-р Невяна Кънева – Технически университет - София

За участие в заседанието беше поканена г-жа Анета Тушева – директор на дирекция ОМДП, която се включи също дистанционно.

По т. 1 от Дневния ред:

Г-н Павел Иванов запозна членовете на Програмния съвет с резултатите от работата на ИПА през 2021 г. Ще бъдат постигнати заложените индикатори по всички цели на института. През годината ще са обучени около 22 000 служители, 10 000 - в е-модули и също приблизително толкова, преминали други видове курсове: присъствени, електронни с лектор и смесени. Има забавяне в провеждането някои електронни курсове с лектор, свързано с проблеми с подбора на лектори, но те ще бъдат проведени компенсаторно през 2022 г. Той подчерта, че е търсен баланс между различните форми на обучение – присъствена, електронна, смесена, електронна с

лектор и е-модули за самообучение, като се надява че такъв е намерен. С такава цел ИПА е осъществявал без прекъсване присъствени обучения през месеците юни, юли, август, септември и част октомври. ИПА е един от малкото обучителни институции, който е постигнал такъв баланс. Такъв баланс ще се търси и през 2022 г. в зависимост от здравната обстановка в страната. Това отговаря и на заявената необходимост от държавните служители и от лекторите да се провеждат повече присъствени обучения. Същевременно ще се предлага и хибридна форма на тези курсове, за тези служители, които по различни причини не могат да си позволят присъствената форма. Ще се даде възможност и на всички служители, заявили присъствени обучения и не участвали по различни причини в края на годината да ги преминат електронно. Тази тенденция в работата на ИПА през 2022 г. е в следствие на общата оценка на експерти и официални лица за по-слабата ефективност на електронната форма на обучение в сравнение с присъствената, като институтът ще предлага всички форми на обучение без разширява електронната. Броят на обучените през 2022 г. се предвижда да се увеличи в сравнение с 2021 г. като това ще зависи и от намеренията на новото правителство в това направление, особено на ръководителите на новите министерства.

В допълнение бяха отчетени и редицата анализи, осъществени и финансирани със средства от програма ОПДУ като например оценката на въздействието на общинско ниво, оценка на регулаторната рамка, структури на администрациите в европейски страни и др. Тези анализи са преведени на английски и ще бъдат изпратени на партньори на ИПА. Предвижда се анализ на функциите на административните ръководители по цялата нормативна уредба, касаеща държавната администрация, с цел разработване на рамка на тези задължения, която да е определяща за структурата на цялата програма. Това ще отговори на установената необходимост в резултат на осъществената среща на експертите по ЧР, на която е предложено разработването на чек-лист, с изброени задължения на ръководителя по всички закони, приложими в администрацията.

Г-жа Първанова отбеляза, че функциите и задълженията по някои закони не са присъщи на всеки ръководител и следва в този чек – лист да се включат само общите за всички ръководители с общите административни разпоредби. Г-н Иванов уточни, че точно такива ще бъдат включени в замисления чек-лист с календарен формат за ръководители от най-високо макро ниво до най-ниското ниво.

Г-н Иванов представи проекта на новия Каталог 2022, с включени 107 курса, от които 35 нови, 33 е-модули и 19 актуализирани. Темите са съобразени с изводите от Анализа на потребностите от обучение, в резултат на проучвания сред различни групи потребители и преглед на стратегически документи. Анализът ще бъде представен на всички заинтересовани страни в т.ч. и на английски. Представени бяха и промените в съществуващите програми както следва:

- В програма Управление и лична ефективност – повечето курсове са нови и актуализирани като заслужава внимание един от новите курсове „Здраве и

благосъстояние на служителите на работното място. Курс заявен от експертите по ЧР.

Г-жа Първанова подкрепи предложението за такъв курс насочен към служители, чиито функции се предвижда да се електронизират.

Г-жа Тушева поясни, че този курс ще отрази изискванията на излезлите в последно време 2 нови стандарти за психично здраве на работното място, в резултат на пандемията, дистанционната работа и изолацията. Целевата група на този курс ще са ръководители и експерти от звената по ЧР, за да се оказва подкрепа на служителите и подпомага ръководството за вземане на решения в тази посока.

- В програма Публични политики – освен актуализираните 2 курса са предвидени нови, свързани със Стратегията за превенция на корупцията – като курсът „Подкуп на чужди длъжностни лица и сигнализиране при съмнения за извършено престъпление“, както и курс „Процесът на публичните политики в български контекст“ – курс който ще се базира на казуси и се очаква да е разработен съвместно със СУ. Ще се търсят и нови лектори, практически обвързани с реалното състояние на проблемите.
 - В програма Нормотворчество и правоприлагане – има 2 нови курса и 2 актуализирани на база отразяване на необходими промени. В курс Административно обслужване е включен модул „Работа с трудни клиенти“.
 - В програма България в Европейския съюз - освен нови курсове, са върнати някои стари, които не са били включвани последните години, поради необходимост от опресняване на знанията.
 - Програма Европейски фондове има 2 нови курса и 2 актуализирани. Ще бъде разработена нова програма по ЕСИФ със специфични теми за управляващи органи и ключови бенефициенти. Разработването на пакета от курсове в новата програма ще бъде съобразено с финансовите ресурси на ИПА.
 - Програма Електронно управление – програма с малки промени, 2 актуализирани курса. В тази програма ще се търсят лектори от ДАЕУ, с практически опит, които представят темите приложимо и достъпно и осигуряват обратна връзка от курсистите с оглед подобряване на моделите на управление. Ще се разработи и един нов е – модул – „Приложение на системите за ЕУ“, който ще бъде полезен на служителите от държавната администрация и на ДАЕУ.
- Г-жа Първанова потвърди полезността на такъв курс, който е хубаво да бъде преминал от всички служители.
- Програма Дигитална компетентност – остава без изменения като курсовете за Текстообработка и електронни таблици да станат платени, за да се ограничат заявките от желаещи, без да е ясна приложимостта на знанията. В е-модулите имат голямо приложение тези, които предлагат знания в областта на социалните мрежи в публичния сектор, които са разработени от най-добрите лектори в тази област.
 - Програма Устойчиво развитие и иновации е изцяло нова програма, която ИПА се надява да бъде финансирана със средства на програма ОПДУ. Опасенията са, че тя ще предизвика масов интерес, но е важно да се обучат държавните служители, за да се запознаят със същината, например на „Зелената сделка“, която се

възприема като агресивна към българската енергетика. Тези курсове имат и окуражаващ характер, за да се разберат логиката и ползите от тази европейска политика. Важно е да се обучат общински служители, които от своя страна да променят нагласите в обществото и да се възползват от преимуществата, особено в разработване на проекти в тази област. Надяваме се курсовете да бъдат разработени съвместно с новото Министерство за иновации и растеж. Важен курс е и този по „Енергийна ефективност“, който да бъде разработен съвместно с Агенцията по енергийна ефективност, също насочен към общински служители, които изостават с решаване на проблемите в тази област. Общото в тази програма е да бъдат ангажирани институциите в разработване и осъществяване на обученията, като по този начин да подпомагат реализирането на политиките си. Е – модулите в тази програма също имат такава насоченост: кръгова икономика, ОИСР, зелена администрация и др. Трудно ще е да се подбират лектори в тази програма, но тя е ключова за ИПА и няма да се пожалат усилия за нейното осъществяване и развитие.

След представянето на каталога, г-н Иванов даде думата на членовете за мнения и препоръки.

Проф. Танев одобри предложения подход в разработването на някои обучения на база на казуси. Той отбеляза че този подход не е лесен и предложи да се преглеждат казусите от работна група от компетентни експерти като ИПА може да разчита на помощ от СУ.

Г-н Иванов увери съвета, че обучението на новоназначени ръководители, за да е по-ефективно и полезно, се предвижда да бъде базирано не само на дефиниции и теория, а на казуси, които да се обсъждат и решават по групи с максимална ангажираност на обучаемите. В това обучение е замислено да се включи и „изравнителен“ модул, предназначен само за ръководители без опит в администрацията. Тези промени ще доведат до изцяло ново съдържание и структура на задължителното обучение за ръководители – ЗО – 2. Той сподели и една идея за този курс - след преминаването на задължителното обучение, ръководителите да преминат в 6-месечен срок още 2 обучения, след което да получават сертификата си. Съдържанието на новия дизайн на курса ще зависи и от евентуалното въвеждане на задължителен централизиран конкурс, който ще доведе до по-добър подбор на такива кадри.

След изложението на съдържанието на проект на Каталога г-н Иванов даде думата на членовете за мнения и становища.

Проф. Танев подкрепи идеята за ново съдържание на ЗО – 2, но изказа мнение, че целевата група е все пак с ръководен статут и може би по-добре е преминаването на 2 курса да става посредством допълнителна мотивация като се предлагат курсове с привлекателно съдържание. Г-н Иванов се съгласи и увери Програмния съвет, че ще се търси най-приемливия подход за ангажиране на новоназначените ръководители.

Г-жа Тушева изказа и допълнителен аргумент в търсенето на общо приложим начин за преминаване ефективно на този курс, тъй като и сега голяма част от

новоназначените ръководители не го преминават по различни причини, понякога и икономически, без да бъдат санкционирани и предлага да се обсъди проблема с дирекция „Модернизация на администрацията“ в АМС.

Г-н Иванов се съгласи с изказаните мнения, но подчерта, че нивото на квалификация подбора на ръководителите трябва да се повишава, тъй като в назначенията им се намесват различни фактори. Този проблем може да се разреши и с въвеждането на централизиран конкурс или със задължително посещение на този курс, което да се наблюдава. Проф. Танев прибави, че нови подходи в обучението и подбора на държавни служители се търсят и в други европейски страни, които могат да се проучат като СУ може да окаже помощ в това.

Г-жа Първанова изказа съгласие с предложения проект на Каталог, като подкрепи проф. Танев в търсенето на балансиран подход за провеждането на ЗО-2. Г-н Иванов увери г-жа Първанова, че индикаторите за обученията, финансирани от ОПДУ ще бъдат изпълнени, от своя страна тя не изказа съмнение в това, а по-скоро следва да се огледат начинът на предоставяне на техническа помощ и др. финансови въпроси.

Г-н Джилджов изказа поздравления за амбициозните цели заложи в Каталог 2022 - 22 000 обучени, звучи като предизвикателство и доказва, че ИПА защитава името си на модерна, иновативна учебна институция. Той потвърди, че всички теми обсъждани с колегите от дирекция, „Модернизация на администрацията“/ДМА/ са намерили място в Катола. Той постави и няколко съществени въпроса и съображения :

- Ще има ли ИПА достатъчен капацитет за осъществяването на такъв брой курсове и планирани обучени служители.
- Ще разполага ли ИПА с достатъчно средства за реализирането на такъв брой обучения.
- Трябва да се обмисли въпроса за задължителни изисквания, които да поставя ИПА за включвани и преминаване на електронните обучения. Г-н Иванов потвърди, че това следва да се обмисли и въведе като изискване в ИПА, курсисти без камера и микрофон да не се допускат да обучения.

Г-жа Тушева изказа мнение, че освен липса на техническо оборудване на всяко работно място има и проблем, че в стаята на обучаемия има и други служители, на които той пречи, т.е. някои администрации не осигуряват условия за преминаване на електронно обучение. Г-н Джилджов отбеляза, че служителят често не е в отпуск, което обезмисля обучението. Г-жа Тушева потвърди, че независимо дали са в отпуск или не курсистите биват занимавани със служебни въпроси, което също компрометира обучението. Г-жа Първанова потвърди, че това е проблем, но ИПА не може да го реши и по-скоро е проблем на дирекцията в АМС. Проблемът се разширява и с факта, че служители минали обучения не променят начина на работа и не прилагат наученото, което налага привличането на външни експерти. Г-н Джилджов изказа съгласие с мненията, но настоя да се търси нормативно решение на проблемите с провеждане на електронните обучения, тъй като техният обхват ще продължи да е съществен.

Г-н Иванов отбеляза, че анализ в тази посока ИПА е правил и познава проблемите, като той ще бъде представен на АМС, но важното е да се търсят ефективни решения. Г-жа Тушева добави, че проблем е липсата на планиране на обученията в администрациите, често кандидатите са извън целевата група, което не позволява да се приложат на практика получените знания. Г-жа Първанова също се присъедини към мнението, че ръководителите следва да преценяват от какви обучения имат нужда служителите и да ги насочват. Г-н Иванов също изказа съгласие по поставения проблем като подчерта, че малко администрации осъществяват планирането чрез лични планове на служителите и ИПА има намерение да ги стимулира за отговорно отношение към обучението като важен процес. Той добави, че отговорността е на висшето административно ръководство, което трябва да управлява този процес. Това според него не сменя отговорността и от държавните служители, към това мнение се присъедини и г-жа Първанова.

Относно първият коментар за наличните капацитет и ресурси на ИПА, г-н Иванов потвърди че това е сериозен въпрос, особено с новите задълженията на ИПА през 2022 г. по провеждане на централизиран етап или конкурс, каквито заявки има новото правителство и той няма добър отговор на тези въпрос. Той подчерта че решение може да се намери чрез съкращаване на програми и брой групи във всеки курс. Г-жа Тушева добави и фактът, че постигнатите тази година високи показатели са в резултат на изключителна натовареност на служителите в ИПА. Г-н Джилджов отново постави въпроса за преценка на финансовите и човешки ресурси на ИПА, особено при очакваните съкращения на бюджет и персонал. Г-н Иванов отговори, че при първият опит за въвеждане на централизиран конкурс, на ИПА са обещани бройки и бюджет, ако това не се осъществи следва да падне качеството и броя на обученията. Тази тема според него е рано да се коментира на този етап. Той прие предложението на г-н Джилджов за оглеждане, оценка и редуциране на броя на обученията.

Г-н Джилджов потвърди, че условията за провеждане на обученията е общ въпрос на ИПА и ДМА и ще се търси решение. Относно ефективността на обученията той даде пример с тези по „Административно обслужване“, след които се наблюдават предприети действия в резултат на получените знания, което е добра обратна връзка. ДМА наблюдава ефекта на обученията, които са предложени от тях, като такъв подход следва да се търси и при другите обучения. Г-н Иванов постави проблема с отказване на институциите да поемат обучения в техните ресори като Главният инспекторат, КПКОНПИ, АОП, МФ и пр. Г-н Джилджов отговори, че в този случай следва да се търсят и други възможни лектори. Освен това той прикани ИПА да оцени формата на тези обучения, които имат за задача популяризиране на проблеми и поточно готовност за провеждане на реформи в дадена област. Те не би трябвало да се водят обучения, а по - скоро примерно семинари за промяна на нагласи. Г-н Иванов се съгласи с предложението и поиска да се посочат конкретни обучения, чиято форма да се оцени допълнително с оглед известно редуциране на курсовете.

Г-н Джилджов се присъедини към предложенията за реструктуриране на ЗО -2, той даде пример и с обучението по „Административно обслужване“, където се прилага

чек-лист с изискванията към тази дейност, което се оказва много полезен инструмент. Той добави, че трябва да се огледат отново курсовете с тенденция към намаляване броят им.

Г-н Иванов се съгласи и увери членовете на Програмния съвет, че ще бъдат взети предвид всички коментари и препоръки, ще бъде направен преглед и в окончателния вид на Католага някои курсове с информационен характер ще бъдат заложени като е – модули за самообучение. Той също така информира Програмния съвет, че предвижда да се въведат два вида удостоверения за преминато обучение и участие в с-модул, тъй като те са твърде различни като придобити знания и развити компетентности.

По т. 2 от Дневния ред:

Г-н Иванов представи накратко проекта на цели на Института за 2022 г. като даде думата на членовете за мнения и въпроси.

Членовете на Програмния съвет нямаха коментари, предложения и забележки по проекта на цели на ИПА за 2022 г.

По т. 1 и 2 от дневния ред Програмният съвет реши:

- Одобрява проекта на Каталог 2022 г.
- Одобрява проекта за цели на ИПА за 2022 г.

По т. 3 от Дневния ред: не бяха предложени други теми за обсъждане.

Поради изчерпване на дневния ред редовното заседание на Програмния съвет бе закрито.

Председател на ПС:

Павел Иванов

Изпълнителен директор на ИПА

Членове:

Ирена Първанова

проф. Тодор Танев

Алеко Джилджов

Протоколчик:

О. Чернева